

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRADANSKO ODJELJENJE
Broj: 58 0 P 146166 16 Spp
Sarajevo, 25.05.2016. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Mostaru za rješavanje spornog pravnog pitanja od 31.03.2016. godine, na osnovu odredbe člana 61c. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“ broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15-dalje ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 25.05.2016. godine donio je:

O D L U K U

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Mostaru za rješavanje spornog pravnog pitanja broj: 58 0 P 146166 16 Spp od 31.03.2016. godine koji glasi:

1. Da li je ugovorna obaveza neodređena i neodrediva u smislu čl. 46. važećeg Zakona o obligacionim odnosima (ZOO);
 - strukturu ugovorne kamatne stope tj. činjenice da referentna kamatna stopa (promjenljivi dio nije određen) jer nije određeno na kojem osnovu će se Libor utvrđivati (dnevni, sedmični, mjesečni, godišnji, najniži, prosječni ili najviši) i u odnosu na koju valutu, a što direktno utiče na visinu kamatne stope, a samim tim i ukupne obaveze korisnika kredita;
 - nije određen iznos mjesečnih anuiteta – rata u KM valuti kao ni kurs po kome će se preračun iz SHF valute vršiti čak ni na način da je naznačen tačan dan (dan zaključenja ugovora, dospjeća ili uplata) na koji će se kurs utvrđivati, te koje institucije će se kurs primjenjivati da li davatelja kredita, Centralne banke BiH ili neki treći;
2. Da li ovakve ugovorne odredbe u smislu čl. 100. ZOO predstavljaju nejasne odredbe i to:
 - u smislu mogućnosti prosječnog korisnika kredita da u momentu zaključenja ugovora bude upoznat sa vrstom i iznosom svoje obaveze, te načinom i uslovima promjene iste, odnosno da li se vezivanje visine kamatne stope za promjene Libora, te visine mjesečne rate za CHF valutu može smatrati podacima na osnovu kojih je obavezu moguće odrediti ili povjeravanjem trećem licu da istu odredi u smislu čl. 50. ZOO;

- sve prednje zavisno od promjene kursa CHF valute u odnosu na KM valutu, ali i promjene Libora samim tim i kamatne stope prema nalazima i mišljenjima vještaka u iddentičnim predmetima u pojedinim periodima za rezultat je imalo uvećanje mjesečnih rata korisnika kredita čak i za oko 30% u odnosu na ugovorenu, pa imajući u vidu djelatnost tužene banke, kao i opšte poznatu činjenicu o drastičnim promjenama kursa CHF u odnosu na KM u periodu važenja ugovora o kreditu koji su predmetom spora u identičnim predmetima, pa se postavljaju dalja pitanja:

3. Da li su ugovorne odredbe kojima je određena visina odobrenog iznosa kredita u CHF valuti, visina i struktura kamatne stope, te visina i način otplate mjesečnih anuiteta u smislu čl. 105. ZOO osnovna pobuda tuženoj banci za zaljučenje ovakvih ugovora, odnosno da li se radi o ništavosti samo ovih ugovornih odredbi i da li ovakvi ugovori mogu opstati bez njih ili njihova ništavost povlači za sobom ništavost samih ugovora o kreditu;

4. Da li obzirom na povećanje korisnika kredita ovakve ugovorne odredbe u smislu čl. 141. ZOO, imajući u vidu mogućnost ili nemogućnost, neiskustvo ili lakomislenost korisnika kredita da razumiju sadržaj ugovora predstavlja karakteristike zelenaškog ugovora;

5. Da li su ugovori o kreditu devizni obzirom da su odobreni u CHF valuti, glavni dug, anuiteti, plan otplate iskazani u stranoj valuti ili se radi o ugovorima sa valutnom klauzulom, jer je odobreni iznos kredita isplaćen u domaćoj valuti, a kredit se takođe otplaćuje u domaćoj valuti i da li je zaključivanje ovakvih ugovora dozvoljeno.

O b r a z l o Ź e n j e

U pravnoj stvari tužitelja Nihada Redžovića iz Sarajeva protiv tužene Hipo Alpe Adria Bank Mostar tužitelj tužbenim zahtjevom traži utvrđenje ništavosti Ugovoru o kreditu kojeg je zaključio sa tuženom dana 02.04.2007. godine i isplatu iznosa od 26.379,65 KM.

Općinski sud u Mostaru je zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja dostavio ovom sudu dana 31.03.2016. godine pod brojem 58 0 P 146166 16 Spp koji glasi:

1. Da li je ugovorna obaveza neodređena i neodrediva u smislu čl. 46. važećeg Zakona o obligacionim odnosima (ZOO);
 - strukturu ugovorne kamatne stope tj. činjenice da referentna kamatna stopa (promjenljivi dio nije određen) jer nije određeno na kojem osnovu će se Libor utvrđivati (dnevni, sedmični, mjesečni, godišnji, najniži, prosječni ili najviši) i u odnosu na koju valutu, a što direktno utiče na visinu kamatne stope, a samim tim i ukupne obaveze korisnika kredita;

- nije određen iznos mjesečnih anuiteta – rata u KM valuti kao ni kurs po kome će se preračun iz SHF valute vršiti čak ni na način da je naznačen tačan dan (dan zaključenja ugovora, dospelja ili uplata) na koji će se kurs utvrđivati, te koje institucije će se kurs primjenjivati da li davatelj kredita, Centralne banke BiH ili neki treći;

2. Da li ovakve ugovorne odredbe u smislu čl. 100. ZOO predstavljaju nejasne odredbe i to:

- u smislu mogućnosti prosječnog korisnika kredita da u momentu zaključenja ugovora bude upoznat sa vrstom i iznosom svoje obaveze, te načinom i uslovima promjene iste, odnosno da li se vezivanje visine kamatne stope za promjene Libora, te visine mjesečne rate za CHF valutu može smatrati podacima na osnovu kojih je obavezu moguće odrediti ili povjeravanjem trećem licu da istu odredi u smislu čl. 50. ZOO;
- sve prednje zavisno od promjene kursa CHF valute u odnosu na KM valutu, ali i promjene Libora samim tim i kamatne stope prema nalazima i mišljenjima vještaka u iddentičnim predmetima u pojedinim periodima za rezultat je imalo uvećanje mjesečnih rata korisnika kredita čak i za oko 30% u odnosu na ugovorenu, pa imajući u vidu djelatnost tužene banke, kao i opšte poznatu činjenicu o drastičnim promjenama kursa CHF u odnosu na KM u periodu važenja ugovora o kreditu koji su predmetom spora u identičnim predmetima, pa se postavljaju dalja pitanja:

3. Da li su ugovorne odredbe kojima je određena visina odobrenog iznosa kredita u CHF valuti, visina i struktura kamatne stope, te visina i način otplate mjesečnih anuiteta u smislu čl. 105. ZOO osnovna pobuda tuženoj banci za zaljučenje ovakvih ugovora, odnosno da li se radi o ništavosti samo ovih ugovornih odredbi i da li ovakvi ugovori mogu opstati bez njih ili njihova ništavost povlači za sobom ništavost samih ugovora o kreditu;

4. Da li obzirom na povećanje korisnika kredita ovakve ugovorne odredbe u smislu čl. 141. ZOO, imajući u vidu mogućnost ili nemogućnost, neiskustvo ili lakomislenost korisnika kredita da razumiju sadržaj ugovora predstavlja karakteristike zelenškog ugovora;

5. Da li su ugovori o kreditu devizni obzirom da su odobreni u CHF valuti, glavni dug, anuiteti, plan otplate iskazani u stranoj valuti ili se radi o ugovorima sa valutnom klauzulom, jer je odobreni iznos kredita isplaćen u domaćoj valuti, a kredit se takođe otplaćuje u domaćoj valuti i da li je zaključivanje ovakvih ugovora dozvoljeno.

Pored navedenog zahtjeva za rješavanje spornog pravnog pitanja u ovom predmetu Vrhovnom sudu F BiH je podnesen i zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja Općinskog suda u Mostaru u predmetu broj 58 0 P 135023 16 Spp sa iddentičnim sadržajem.

Prema odredbi iz člana 61c. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH” br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu ZPP), Vrhovni sud Federacije odbacit će nepotpun ili nedozvoljen zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja, a prema stavu 2. iste odredbe zahtjev iz stava 1. ovog člana je nedozvoljen ako je o takvom zahtjevu Vrhovni sud Federacije već donio odluku.

Kako je o zahtjevu za rješavanje spornog pravnog pitanja, koje je sadržajno isto kao u ovom predmetu, Vrhovni sud Federacije već donio meritornu odluku broj 58 0 P 135023 16 Spp na sjednici Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda FBiH dana 25.05.2016. godine, to je primjenom odredbe člana 61c. stav 2. ZPP zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u ovom predmetu odbačen.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo Jevtić, s.r.

DNA

1. Predmet iznijeti završenim kao procesnu odluku za maj 2016. god.
2. Odluku dostaviti
 - Općinskom sudu u Mostaru, uz spis broj 58 0 P 146166 14 P
 - Višem stručnom saradniku za informisanje radi objavljivanja odluke na Internet stranici VS F BiH

Sudija
Snježana Malešević